

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

55-1

BRNO 2014

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 55
Volume 55

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design s.r.o.

Software
Software

Adobe InDesign CS6

Fotografie na obálce
Cover Photography

Hostěradice, okr. Znojmo. Sestava nádob s kremací ze žárového hrobu
kultury zvoncovitých pohárů. (viz obr. 10 na str. 59)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2014
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2014 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

LUKOVEČEK (OKR. ZLÍN)

„Na Ploštině“. KLPP. Ojedinělý nález.

V roce 2013 předal pan J. Neradílek do zlínskému muzeu bronzovou dýku (obr. 13), kterou náhodně našel pomocí detektoru kovů na katastru obce Lukoveček, v lesnatém terénu severně od vrcholu Hrádek (kóta 517 m n. m.). Místo nálezů je situováno na jihozápadním okraji Hostýnských vrchů, severně od úrodného a v průběhu pravěku hojně osídleného území Fryštácké brázdy, v nadmořské výšce kolem 490 m. Na nedaleké archeologické lokalitě Hrádek se stopami opevnění bylo zjištěno osídlení z období eneolitu, kultury lužických popelnicových polí a vrcholného středověku (Parma 2007, 273).

Nalezená bronzová dýka (délka 183 mm) má jazykovitou rukojeť se třemi otvory pro nýty (ve dvou z nich se nýty ještě dochovaly), ukončenou kroužkem, spodní část rukojeti je obloukovitě rozšířena. Nezdobená čepel s nízkým středovým žebrem má na obou bocích olámané ostří; zdá se, že většinou jde o starší (záměrné?) poškození. Povrch dýky kryje lesklá zelená až světle hnědá patina.

Typologicky je možné exemplář z Lukovečka přiřadit k peschierským dýkám s jazykovitou rukojetí, přesněji k Peroniho typu Jorj-Abauy (Salaš 2005, I, 66), pro který je charakteristická právě jazykovitá rukojeť s kroužkem a třemi otvory pro nýty. Nejblíže analogii představuje bronzová dýka téhož typu z Myslechovic na Olomoucku, případně obdobná dýka se 2 nýty z Křetína (Dohnal 1961, obr. 6: 1, 5) nebo z Polešovic u Uherského Hradiště (Salaš 2005, I, 66). Bronzové dýky z výše uvedených nalezišť jsou datovány do staršího stupně lužické fáze popelnicových polí.

Jana Langová

Literatura

Dohnal, V. 1961: Žárový hrob z konce doby bronzové u Hodonína. *Pravěk východní Moravy* 2, 53–65.

Parma, D. 2007: Výšinné lokality mladšího pravěku na jihovýchodní Moravě – současný stav poznání. *Pravěk Nová řada* 17/2007, 263–300.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku. I, II.* Brno: Moravské muzeum.

Resumé

Lukoveček (Bez. Zlín). Lausitzer Urnenfelderkultur. Einzelfund.

Obr. 13. Lukoveček. Bronzová dýka s jazykovitou rukojetí ukončenou kroužkem.

Abb. 13. Lukoveček. Griffzungenbronzedolch vom Typ Peschiera.

MEDLOV (K. Ú. KRÁLOVÁ, OKR. OLMOUC)

Les „Doubrava“. KLPP. Mohylník. Dokumentace.

Na podzim roku 2012 oznámil lesní dělník p. M. Kočka z Úsova své pozorování možné mohyly narušené nelegálními výkopy. Při ověření bylo potvrzeno, že se nejedná o jednu mohyly, ale o mohylové pohřebiště s nejméně 5 hrobovými náspy.

Mohylové pohřebiště je situováno při západní hranici katastru obce Králové (okr. Olomouc) ve velkém lesním komplexu Doubrava. Pro bližší popis lze uvést, že leží 300 m východně od kóty 321 a 50 m od lesní silnice (souřadnice 49°46'28.443"N, 16°59'52.828"E). Přestože na nedalekém vrchu Bradlec byl několikrát zkoumán lužický mohylník (Nekvasil 1978), prezentované pohřebiště nebylo dosud odborné veřejnosti známo.

Největší mohyla o průměru 15 m a výšce 1,7 m se skutečně stala předmětem výkopu, který vedl z jejího vrcholu až na kamennou strukturu v hloubce 1,15 m. Protože výkop byl již několik let otevřen, bylo přistoupeno k začistění narušené situace a k její dokumentaci. Při tom se podařilo získat větší množství keramického materiálu výlučně ze zásobnicových nádob s charakteristickou prstovanou úpravou povrchu kultury lužických popelnicových polí a ojedinělé spálené lidské kosti.

V hloubce 1,15 m od vrcholu mohyly se nacházela vrstva velkých kamenů zřejmě z konstrukce vnitřního pláště, neboť kameny vystupovaly i na několika místech po obvodu. Zde byla částečně probrána vyhozená hlína z výkopku v místě dalšího udávaného zasypaného výkopu, který se ale nepodařilo identifikovat (obr. 14). Okolo velké mohyly jsou soustředěny nejméně 3 další menší náspy. Další poměrně velká mohyla je situována 200 m západně od první skupiny na úpatí výsypky lomu (49°46'30.734"N, 16°59'43.921"E).

Miroslav Daňhel